LĒMUMI

KOMISIJAS LĒMUMS

(2010. gada 5. janvāris),

ar kuru dažiem finanšu pakalpojumiem pasta nozarē Itālijā piemēro atbrīvojumu no Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/17/EK, ar ko koordinē iepirkuma procedūras, kuras piemēro subjekti, kas darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs

(izziņots ar dokumenta numuru C(2009) 10382)

(Autentisks ir tikai teksts itāļu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2010/12/ES)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 31. marta Direktīvu 2004/17/EK, ar ko koordinē iepirkuma procedūras, kuras piemēro subjekti, kas darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs [1], un jo īpaši tās 30. panta 4. un 6. punktu,

ņemot vērā četrus Itālijas Republikas pieprasījumus, kas saņemti pa e-pastu 2009. gada 8. jūlijā,

apspriedusies ar Valsts līgumu padomdevēju komiteju,

tā kā:

I. FAKTI

(1) Komisija 2009. gada 8. jūlijā pa e-pastu saņēma četrus Itālijas pieprasījumus saskaņā ar Direktīvas 2004/17/EK 30. panta 4. punktu. Komisija 2009. gada 24. septembra e-pasta vēstulē lūdza papildu informāciju, ko Itālijas iestādes pēc sākotnējā termiņa pagarinājuma tai nosūtīja ar 2009. gada 16. oktobra e-pasta vēstuli.

(2) Pieprasījumi, ko Itālijas Republika iesniedza *Poste Italiane S.p.A.* (turpmāk – "Poste") vārdā, attiecas uz dažādiem *Poste* finanšu pakalpojumiem. Savukārt katrs no četriem atsevišķajiem pieprasījumiem saskaņā ar 30. panta 4. punktu attiecas uz dažādiem finanšu pakalpojumiem, kas ir sadalīti četrās grupās. Pieprasījumos minētie pakalpojumi aprakstīti šādi:

a) iedzīvotāju noguldījumu pieņemšana ar norēķinu kontu starpniecību (turpmāk – "noguldījumi");

b) aizdevumu izsniegšana banku un akreditētu finanšu starpnieku vārdā (turpmāk – "finansēšana"). Saskaņā ar aprakstu šī pakalpojumu grupa jo īpaši aptver *Poste* darbību izplatīšanas jomā, proti:

— trešo pušu aizdevumi (jo īpaši hipotēkas un aizņēmumi),

— trešo pušu patēriņa kredīti,

— trešo pušu nodrošināta finanšu noma;

c) ieguldījumu pakalpojumi un darbības (turpmāk – "ieguldījumi"). Līdzās finanšu instrumentu uzraudzībai un pārvaldībai šīs pakalpojumu grupas aprakstā ir minēts, ka tā aptver šādus pakārtotos (izplatīšanas) posmus:

— finanšu instrumentu (jo īpaši obligāciju) izvietošanu,

[1] OV L 134, 30.4.2004., 1. lpp.

— pensiju un finanšu/apdrošināšanas papildu produktu (jo īpaši privāto pensiju polišu) izvietošanu;

d) maksājumu un naudas pārvedumu pakalpojumi (turpmāk – "maksājumi"). Šīs pakalpojumu grupas aprakstā ir minēts, ka tajā ietilpst divas atsevišķas pakalpojumu kategorijas, proti:

— maksājumu pakalpojumi, kas aptver kredītkaršu un debetkaršu pakalpojumus,

— naudas pārvedumu pakalpojumi, tostarp starptautiskie naudas pārvedumi, izmantojot *Eurogiro* sistēmu vai starptautiskos maksājuma uzdevumus, un naudas pārvedumi Itālijas teritorijā, izmantojot pasta maksājuma uzdevumus.

(3) Pieprasījumam ir pievienotas divas rezolūcijas, kuras sagatavojusi neatkarīga valsts iestāde (*Autorità per la vigilanza sui contratti pubblici di lavori, servizi e forniture* – Itālijas Valsts līgumu uzraudzības iestāde). Galarezolūcijā, kas izdota 2008. gada 12. novembrī, iestāde uzsver, ka gadījumā, ja izrādītos, ka dažiem vai visiem minētajiem pakalpojumiem ir piemērojams 30. panta 1. punkts, būtu jāpiemēro īpaši uzraudzības pasākumi, lai nodrošinātu, ka visiem *Poste* iepirkumiem, kas veikti, lai īstenotu darbības, kuras nav darbības, kam būtu piemērojams 30. panta 1. punkts, turpina atbilstoši piemērot Kopienas valsts iepirkuma noteikumus. Rezolūcijā tādējādi ir secināts, ka *Poste* ir jāveic piemēroti pasākumi, lai nošķirtu iepirkumus atbilstoši darbībām, kuru veikšanai tie paredzēti.

(4) Pieprasījumam ir pievienots arī neatkarīgas valsts iestādes *Autorità garante della concorrenza e del mercato* (Itālijas Konkurences iestāde) atzinums. Tajā uzsvērts, ka Itālijas finanšu nozare kopumā ir atvērta konkurencei, norādot, ka tajā darbojas vairāk nekā 800 banku un vairāk nekā 80 banku grupu, kā arī vairāk nekā 170 apdrošināšanas nozares uzņēmumu, no kuriem 68 sniedz tikai dzīvības apdrošināšanas pakalpojumus, 77 sniedz nedzīvības apdrošināšanas pakalpojumus, bet 17 darbojas gan dzīvības, gan nedzīvības apdrošināšanas pakalpojumu jomā. Nozari raksturo arī samērā zema koncentrācijas pakāpe, jo piecu lielāko uzņēmumu grupu kopējā tirgus daļa banku nozarē 2007. gadā bija aptuveni 51,5 %, bet visās dzīvības apdrošināšanas jomās – aptuveni 53 %. Vispārīgajos apsvērumos iestāde norāda arī, ka *Poste* sniedz finanšu pakalpojumus, izmantojot "izplatīšanas tīklu, kura pamatā ir pasta komercdarbība, kurš ir ļoti visaptverošs un nav salīdzināms ne ar viena cita tirgus dalībnieka tīklu. Šo tīklu veido aptuveni 14 000 pasta filiāļu ([1]), turpretim Itālijas galvenās banku grupas kopējā tīklā ietilpst nedaudz vairāk kā 6 000 filiāļu".

(5) Pamatojoties uz pieredzi banku apvienošanās jomā, iestāde sīki izklāsta savus apsvērumus par lūgumā minētajiem dažādajiem pakalpojumiem un secina: "*Poste Italiane* sāktā procedūra attiecas uz plašu banku, apdrošināšanas un uzkrājumu pārvaldības nozares darbību klāstu. Piekļuvi šīm nozarēm var uzskatīt par neierobežotu, un Konkurences iestāde atzīst, ka tām piemīt atvērtiem tirgiem raksturīgās iezīmes. (..) Šajā kontekstā *Poste Italiane* ir uzskatāms par īpašu tirgus dalībnieku, ņemot vērā gan normatīvos ierobežojumus, kas regulē *BancoPosta* pakalpojumus, gan tā klientu loku. To apstiprina Konkurences iestādes agrākā pieredze, kas liecina, ka *Poste Italiane* nekad nav bijis pilnīgi pielīdzināms bankām vai citiem finanšu starpniekiem, kas darbojas attiecīgajos tirgos. *BancoPosta* pakalpojumi kopumā drīzāk atzīstami par pakalpojumiem, kas ir papildinoši un tuvi banku pakalpojumiem, nevis tos aizstājoši. (..) Atzīstot *Poste Italiane* īpatnības, tomēr var uzskatīt, ka Itālijas banku, finanšu un apdrošināšanas pakalpojumu sniedzēji darbojas tirgos, kuriem ir neierobežota piekļuve, kuros ir liela tirgus dalībnieku daudzveidība un kuru koncentrācijas pakāpe ir salīdzināma ar Eiropas vidējiem rādītājiem."

(6) Tikmēr Itālijas Konkurences iestāde ir sākusi procedūru pret *Poste Italiane S.p.A.* par dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu maksājumu jomā, konkrētāk – kredīta pārvedumu jomā, izmantojot pasta kontus. Pašlaik *Poste Italiane* ar Konkurences iestādi apspriež *Poste* saistības, lai atrisinātu šo problēmu ([2]).

II. **TIESISKAIS REGULĒJUMS**

(7) Jāatceras, ka saskaņā ar Direktīvas 2004/17/EK 6. panta 2. punkta c) apakšpunktu šī direktīva aptver minētā c) apakšpunkta ceturtajā ievilkumā definēto finanšu pakalpojumu sniegšanu tikai tiktāl, ciktāl šādus pakalpojumus sniedz subjekti, kas sniedz arī pasta pakalpojumus minētā punkta b) apakšpunkta izpratnē. *Poste* ir vienīgais Itālijas līgumslēdzējs, kas piedāvā attiecīgos minētos pakalpojumus.

([1]) Sk. *Corte dei Conti* (Revīzijas palātas) ziņojumu par *Poste Italiane* finanšu pārvaldību 2006. finanšu gadā.

([2]) *Provvedimento N.19778. Poste Italiane-Aumento Commissione bolletini*, pieejams vietnē www.agcm.it

(8) Direktīvas 2004/17/EK 30. pantā noteikts, ka direktīva neattiecas uz līgumiem, kas paredzēti, lai dotu tiesības veikt kādu no darbībām, uz kurām attiecas direktīva, ja dalībvalstī, kurā attiecīgo darbību veic, uz to attiecas tieša konkurence tirgos, piekļuve kuriem nav ierobežota. To, vai uz kādu darbību attiecas tieša konkurence, novērtē, pamatojoties uz objektīviem kritērijiem, ņemot vērā attiecīgās nozares īpatnības. Piekļuvi tirgum uzskata par neierobežotu, ja dalībvalsts ir īstenojusi un piemērojusi attiecīgos Kopienas tiesību aktus, atverot konkrēto nozari vai tās daļu. Ja direktīvas XI pielikumā nav minēti attiecīgie Kopienas tiesību akti, kā tas ir šeit minēto pakalpojumu gadījumā, saskaņā ar 30. panta 3. punkta otro daļu "konkrētā tirgus brīva pieejamība jāpierāda *de facto* un *de jure*".

(9) Attiecībā uz finanšu pakalpojumiem jāatceras, ka Kopienas mērogā ir pieņemts apjomīgs tiesību aktu kopums, lai liberalizētu tiesības veikt uzņēmējdarbību un sniegt pakalpojumus šajā nozarē. Turklāt dažādu ar *Poste* saistītu valsts atbalsta lietu kontekstā Komisija jau ir atzinusi, ka "banku nozare daudzus gadus ir bijusi atvērta konkurencei. Pakāpeniska liberalizācija ir palielinājusi konkurenci, ko jau varēja radīt EK līgumā paredzētā kapitāla brīva aprite" [1]. Tādējādi 30. panta 3. punkta nosacījumu par konkrētā tirgus brīvu pieejamību var uzskatīt par izpildītu.

(10) Tiešas konkurences pastāvēšana konkrētā tirgū jāvērtē, pamatojoties uz dažādiem kritērijiem, no kuriem neviens pats par sevi nav izšķirošs. Viens no kritērijiem, kas jāņem vērā šajā lēmumā apskatītajos tirgos, ir attiecīgā tirgus galveno dalībnieku tirgus daļas. Otrs kritērijs ir koncentrācijas pakāpe šajos tirgos. Ievērojot, ka šajā lēmumā apskatīto dažādo darbību nosacījumi atšķiras, konkurences situācijas analīzē jāņem vērā atšķirīgie apstākļi, kas pastāv dažādos tirgos.

(11) Kaut arī dažos gadījumos varētu izmantot šaurāku tirgus definīciju, attiecībā uz vairākiem *Poste* pieprasījumā uzskaitītajiem pakalpojumiem šā lēmuma vajadzībām konkrēto tirgu var precīzi nedefinēt tiktāl, ciktāl analīzes rezultāts būtu tāds pats neatkarīgi no tā, vai analīze pamatota uz šauru vai plašāku definīciju.

(12) Šis lēmums neierobežo konkurences noteikumu piemērošanu.

III. NOVĒRTĒJUMS

Noguldījumi

(13) Kā minēts iepriekš 5. apsvērumā, Itālijas Konkurences iestāde ir izskatījusi dažādus banku un citu finanšu iestāžu apvienošanās gadījumus [2] Itālijā un atzinusi, ka ar pasta kontiem saistītie *Poste* finanšu pakalpojumi drīzāk ir "papildinoši", nevis "aizstājoši" salīdzinājumā ar pakalpojumiem, ko, piedāvājot dažādus banku kontu veidus, sniedz bankas. Tomēr šie secinājumi jāaplūko attiecīgā kontekstā, proti, noskaidrojot *Poste* iespējas radīt konkurences spiedienu uz bankām [3]. Itālijas Konkurences iestādes vai tās uzdevumā veiktā detalizētā analīze liecina, ka lielākā daļa banku klientu [4] nebūtu gatavi slēgt bankas kontu un tā vietā atvērt pasta kontu. Piemēram, 2005. gadā vairāk nekā 28 miljoniem (juridisku un fizisku) personu bija tikai bankas konts, vairāk nekā 3 miljoniem bija gan bankas, gan pasta konts un mazāk nekā 2,3 miljoniem personu bija tikai pasta konts. Jāatzīmē arī, ka saskaņā ar pētījumu tādu personu skaits, kurām bija tikai pasta konts, pieauga lēnāk nekā tādu, kam bija gan bankas, gan pasta konts. Šos faktus lielā mērā var skaidrot ar *Poste* darbības normatīvajiem ierobežojumiem un ar to, ka tādējādi ar tā kontiem saistīto pakalpojumu klāsts ir ierobežotāks. Līdz ar to klienti, kas savām vajadzībām izmanto plašu pakalpojumu klāstu, nebūtu ieinteresēti pāriet uz pasta kontu, kas nepiedāvā visus ierastos pakalpojumus [5]. Uz jautājumu par abu veidu kontu turēšanu visbiežāk saņemtā atbilde bija, ka "tas dod iespēju izvēlēties attiecīgi praktiskāko/vieglāko un/vai izdevīgāko/ekonomiskāko (variantu)".

[1] Sk. 59. punktu Komisijas Lēmumā par valsts atbalstu C(2006) 4207, galīgā redakcija (26.9.2006.), lieta C 42/06 (*ex* NN 52/06) – Itālija – *Poste Italiane – BancoPosta*, un tajā pašā nozīmē 72. punktu Komisijas Lēmumā par valsts atbalstu C(2006) 5478, galīgā redakcija (22.11.2006.), lieta C 49/06 (*ex* NN 65/06) – Itālija – *Poste Italiane – BancoPosta*.

[2] Sk. jo īpaši iestādes 2007. gada 20. decembra Lēmumu Nr. 16249, C8027, *Intesa/Sanpaolo*, Biļetens Nr. 49/2006.

[3] Detalizētajā analīzē, ko iestāde veica iepriekš minētajā *Intesa/Sanpaolo* lietā, cita starpā faktiski tika pētīts, ciktāl banku klienti būtu gatavi banku vietā izmantot *Poste* pakalpojumus.

[4] 78,1 % klientu nebūtu gatavi pāriet uz pasta kontu, 10,1 % – būtu. Kopumā tāda pati tendence atklājās pētījumā par banku klientu gatavību pāriet uz pasta kontiem, ja bankas kontu apkalpošanas izmaksas pieaugtu par 5 %. Arī šajā gadījumā lielākā daļa banku klientu nebija gatavi pāriet uz pasta kontiem.

[5] Normatīvajiem ierobežojumiem paliekot nemainīgiem, *Poste* ir sācis paplašināt pieejamo pakalpojumu klāstu, kam būtu jāpalielina konkurence.

(14) Šā lēmuma mērķis ir noteikt, vai *Poste* piedāvātajiem pakalpojumiem ir tik liela konkurence (brīvi pieejamos tirgos), lai nodrošinātu, ka, arī nepastāvot disciplīnai, ko liek ievērot Direktīvā 2004/17/EK sīki izklāstītie iepirkuma noteikumi, *Poste* iepirkuma procedūra šeit aplūkoto darbību īstenošanai būs pārredzama un nediskriminējoša un tās pamatā būs kritēriji, kuri ļauj izvēlēties kopumā ekonomiski izdevīgāko risinājumu. Līdz ar to šajā nolūkā jānoskaidro, vai bankām ir iespēja radīt konkurences spiedienu uz *Poste*.

(15) Iepriekš 13. apsvērumā izklāstītie fakti, jo īpaši tas, ka *Poste* klientiem, izvēloties bankas kontu, kļūst pieejami vai nu jauni pakalpojumi, vai vismaz plašākas iespējas, ja viņi izmanto abu veidu kontus, norāda uz to, ka bankas rada konkurences spiedienu uz *Poste*. Tas norādīts arī Komisijas Lēmumā C(2006) 4207, galīgā redakcija (26.9.2006.) ([1]), kurā Komisija, aplūkojot *Poste* konkurences apstākļus finanšu pakalpojumu tirgos, ir secinājusi, ka "pasta filiāļu norēķinu konti jo īpaši konkurē ar banku norēķinu kontiem gadījumos, kad ir pieejamas gan banku, gan *PI* filiāles" ([2]). Tomēr jāatzīmē, ka saistībā ar valsts atbalstu veiktā tirgus analīze ir ļoti vispārīga, proti, šajā analīzē tirgi netiek definēti un netiek veiktas arī īpašas tirgus pārbaudes. Tāpēc šajos gadījumos nenotiek tāda tirgus izpēte, kādu Komisija veic, pieņemot lēmumus par konkurences noteikumu pārkāpumiem.

(16) Līdz ar to saskaņā ar 30. pantu un neskarot konkurences noteikumu piemērošanu, nosakot, vai uz *Poste* noguldījumu pakalpojumiem attiecas vai neattiecas tieša konkurence, jāņem vērā banku un citu finanšu iestāžu piedāvātie pakalpojumi.

(17) Ģeogrāfiski noguldījumu pieņemšanas tirgi plašuma ziņā ir reģionāli, un *Poste* tirgus daļa dažādos reģionos atšķiras. Saskaņā ar Itālijas iestāžu 2009. gada 16. oktobrī iesniegto jaunāko pieejamo informāciju *Poste* tirgus daļas saglabājas robežās, kas svārstās no 1,4 % Trentīno-Alto Adidžes reģionā līdz maksimālajai reģionālā tirgus daļai 11,8 % Molīzes reģionā. Saskaņā ar pieejamiem datiem *Poste* tirgus daļa valsts mērogā 2006. gadā bija 5,6 % un nākamajos gados varētu būt aptuveni tāda pati vai pat nedaudz mazāka. Ņemot vērā augsto koncentrācijas pakāpi šajā tirgū, kur divu lielāko konkurentu aplēstā kopējā tirgus daļa valsts mērogā 2008. gadā ir bijusi 44,7 %, šie faktori jāuzskata par norādi uz tiešu konkurenci.

Finansēšana

(18) Saskaņā ar aprakstu šī pakalpojumu grupa aptver aizdevumus, t. i., (trešo pušu) hipotēkas un aizņēmumus, patēriņa kredītus un finanšu nomu. Ņemot vērā *Poste* darbības normatīvos ierobežojumus (tas nevar piešķirt kredītus iedzīvotājiem), tas principā pilda starpnieka funkcijas, izvietojot attiecīgos pakalpojumus banku un akreditētu finanšu starpnieku vārdā. *Poste* ar tā iekšējās struktūrvienības *BancoPosta* starpniecību darbojas "galvenokārt banku un finanšu pakalpojumu mazumtirdzniecības patēriņa tirgū, tikai nedaudz aptverot komercpakalpojumu un valsts pārvaldes tirgu".

(19) Šeit apskatītos pakalpojumus savukārt var iedalīt dažādās apakšgrupās atkarībā no tādiem faktoriem kā aizņēmuma mērķi ([3]) vai tipiskie klienti (patērētāji, MVU, lielāki uzņēmumi vai valsts pārvaldes iestādes) utt. Kā norādīts iepriekš 11. apsvērumā, jautājumu par precīzu definīciju šajā lēmumā var atstāt neatrisinātu.

(20) Atkarībā no aprēķina metodes *Poste* tirgus daļa privāto aizņēmumu izplatīšanas jomā 2008. gadā ir bijusi aptuveni 4,8 % ([4])–5 %, savukārt tā trīs lielāko konkurentu kopējā tirgus daļa privāto aizņēmumu jomā tajā pašā gadā ir sasniegusi 43,6 %. Finanšu nomas jomā *Poste* tirgus daļa 2008. gadā bija neievērojama – tikai 0,03 %. Lai gan tā tirgus daļa hipotēku jomā ir lielāka, to arī var uzskatīt par diezgan neievērojamu – 2008. gadā tā sasniedza tikai 1,6 %. Tāpēc šajā lēmumā šie faktori jāuzskata par norādi uz tiešu konkurenci.

Ieguldījumi

(21) Ieguldījumu jomā *Poste* galvenokārt darbojas finanšu instrumentu (jo īpaši obligāciju) un pensiju un finanšu/apdrošināšanas papildu produktu (jo īpaši privāto pensiju polišu) izvietošanas pakārtotajos (izplatīšanas) posmos. Šos pakalpojumus var iedalīt ļoti dažādi (atkarībā no finanšu instrumentu veida, pārvaldības ķēdes posma (piegādes/izplatīšanas posms), atkarībā no tipiskajiem klientiem utt. Arī šajā gadījumā jautājumu par precīzu definīciju šajā lēmumā var atstāt neatrisinātu (sk. 11. apsvērumu).

([1]) Komisijas lēmums par valsts atbalstu C 42/06 (*ex* NN 52/06) – Itālija – *Poste Italiane* – *BancoPosta* – Ienākums no norēķinu kontu līdzekļiem valsts kasē, publicēts OV C 290, 29.11.2006., 8. lpp.

([2]) Lēmuma 60. punkts. Tajā pašā nozīmē sk. arī 73. punktu Komisijas Lēmumā par valsts atbalstu C(2006) 5478, galīgā redakcija (22.11.2006.), lieta C 49/06 (*ex* NN 65/06) – Itālija – *Poste Italiane* – Pasta noguldījumi, publicēts OV C 31, 13.2.2007., 11. lpp.

([3]) Piemēram, plaša patēriņa aizņēmums vai aizņēmums konkrētas preces, piemēram, transportlīdzekļa, iegādei.

([4]) Ieskaitot gan *Deutsche Bank*, gan *Compass* aizdevumu izvietošanu.

(22) Saskaņā ar pieejamo informāciju *Poste* tirgus daļa dažādajās šeit aplūkotajās jomās faktiski ir svārstījusies no samērā ierobežotas – 19,8 % no visiem netiešajiem ieguldījumiem, ieskaitot *BancoPosta* obligācijas, – līdz neievērojamai, piemēram, savstarpējo fondu jomā, kur *Poste* tirgus daļa 2008. gadā sasniedza 0,7 %. Šajā jomā tā divu lielāko konkurentu kopējā tirgus daļa ir 43,4 %; aplūkojot dažādos savstarpējo fondu izplatīšanas kanālus, konkurences spiediens ir vēl izteiktāks, jo kopējā tirgus daļa izplatīšanai ar banku ([1]) un fondu pārvaldītāju ([2]) starpniecību ir 78,3 % salīdzinājumā ar pasta filiāļu 0,7 % tirgus daļu. Dzīvības apdrošināšanas polišu jomā *Poste* 2008. gadā ir piedāvājis dažādas I un III grupas apdrošināšanas polises, bet nav iesaistījies IV, V un VI grupas polišu izplatīšanā. Polišu skaita ziņā *Poste* tirgus daļa dzīvības apdrošināšanas polišu I grupā ir bijusi 17,03 %, bet III grupā – 19,4 %. Visās grupās kopā tā tirgus daļa sasniedz 17,5 % no visām 2008. gadā izplatītajām dzīvības apdrošināšanas polisēm. Aplūkojot kopumā iekasētās dzīvības apdrošināšanas prēmijas (t. i., to vērtību), *Poste* tirgus daļa 2008. gadā ir bijusi 10,1 % salīdzinājumā ar banku iekasēto prēmiju daļu, kas tajā pašā gadā ir sasniegusi 43,6 %, un aģentu tirgus daļu – 23,8 %. Tādējādi šajā lēmumā šie faktori jāuzskata par norādi uz tiešu konkurenci.

Maksājumu un naudas pārvedumu pakalpojumi

(23) Attiecīgie maksājumu pakalpojumi aptver kredītkaršu, tostarp brīvā maksājuma kredītkaršu, debetkaršu un priekšapmaksas karšu pakalpojumus. Ņemot vērā iepriekš minētos normatīvos ierobežojumus, kredītkaršu jomā *Poste* principā darbojas kā starpnieks, kas izvieto citu izdotas kredītkartes, kuru izdevēji uzņemas visus maksātnespējas riskus. Taču *Poste* var izdot debetkartes (*Postamat*) un priekšapmaksas kartes. Saskaņā ar iesniegto informāciju kredītkaršu jomā vērtības ziņā *Poste* tirgus daļa 2008. gadā ir bijusi 0,8 % ([3]). Debetkaršu tirgū, kas veido 44,6 % no kopējās maksājumu karšu nozares Itālijā, *Poste* tirgus daļa sasniedz 16,74 %. Pārējo debetkaršu nozares daļu veido banku debetkartes, ko pārbauda maksājumu *POS* (*Points of Sale* – maksājumu termināļi). Attiecībā uz priekšapmaksas karšu tirgu kopš *PostePay* kartes ieviešanas 2003. gada novembrī *Poste* ir ieguvis diezgan ievērojamu šā tirgus daļu, kas pašlaik ir samazinājusies – no 59,8 % 2007. gadā līdz 56,5 % 2008. gadā. Tajā pašā laikposmā divu lielāko konkurentu kopējā tirgus daļa ir palielinājusies no 15,7 % līdz 20,4 %, bet trīs lielāko konkurentu kopējā tirgus daļa ir palielinājusies no 18,8 % 2007. gadā līdz 24,6 % 2008. gadā. Lai gan *Poste* pozīcijas šajā tirgū, kas veido 9,7 % no kopējās maksājumu karšu nozares Itālijā, joprojām ir spēcīgas, tā trīs lielāko konkurentu kopējā (un pieaugošā) tirgus daļa ir nedaudz mazāka par pusi no *Poste* tirgus daļas, un tādā līmenī minētie konkurenti var radīt ievērojamu konkurences spiedienu uz *Poste* ([4]). Šajā lēmumā šie faktori jāuzskata par norādi uz tiešu konkurenci kredītkaršu, debetkaršu un priekšapmaksas karšu jomā.

(24) Kā minēts 2. apsvēruma d) punktā, pieprasījums aptver arī naudas pārvedumu pakalpojumus. Saskaņā ar pieejamo informāciju *Poste* tirgus daļa maksājuma uzdevumu un banku maksājuma uzdevumu jomā 2008. gadā bija 16 %. Pašlaik notiek diskusijas par banku maksājuma uzdevumu un pasta maksājuma uzdevumu savstarpējas izmantojamības un konkurences atvieglināšanu. Pieejamajā informācijā nav norādītas konkrētas *Poste* tirgus daļas starptautisko maksājuma uzdevumu jomā, acīmredzot tāpēc, ka ir apgrūtināta salīdzināmu statistikas datu iegūšana par starptautiskiem naudas pārvedumiem banku sistēmā. Tomēr, ievērojot, ka maksājuma uzdevumu un banku maksājuma uzdevumu kopskaitā starptautisko maksājuma uzdevumu skaits tikai nedaudz pārsniedz 2 %, šajā lēmumā to var uzskatīt par mazsvarīgu, ņemot vērā arī arvien plašākas pārrobežu naudas pārvedumu liberalizācijas iniciatīvas, piemēram, vienotu euro maksājumu zonu (*Single Euro Payment Area*). Tādējādi šie faktori jāuzskata par norādi uz tiešu konkurenci naudas pārvedumu pakalpojumu jomā.

IV. **SECINĀJUMI**

(25) Ņemot vērā 13. līdz 24. apsvērumā izvērtētos faktorus, jāuzskata, ka Direktīvas 2004/17/EK 30. panta 1. punkta nosacījums par tiešu konkurenci Itālijā ir izpildīts attiecībā uz šādiem pakalpojumiem:

a) iedzīvotāju noguldījumu pieņemšana ar norēķinu kontu starpniecību;

b) aizdevumu izsniegšana banku un akreditētu finanšu starpnieku vārdā;

c) ieguldījumu pakalpojumi un darbības;

d) maksājumu un naudas pārvedumu pakalpojumi.

([1]) 58,1 %.
([2]) 20,2 %.
([3]) 1,9 %, ja ņem vērā aktīvo kredītkaršu skaitu.
([4]) Šī, *mutatis mutandis*, ir agrāk pieņemtajos lēmumos izmantotā argumentācija; sk., piemēram, 17. apsvērumu Komisijas 2008. gada 19. decembra Lēmumā 2009/46/EK, ar kuru dažiem pakalpojumiem pasta nozarē Zviedrijā piemēro atbrīvojumu no Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/17/EK, ar ko koordinē iepirkuma procedūras, kuras piemēro subjekti, kas darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, OV L 19, 23.1.2009., 50. lpp.

(26) Tā kā nosacījums par neierobežotu piekļuvi tirgum uzskatāms par izpildītu, Direktīva 2004/17/EK nav jāpiemēro ne tajos gadījumos, kad līgumslēdzēji piešķir līgumus, kas paredzēti, lai dotu tiesības Itālijā sniegt 25. apsvēruma a) līdz d) punktā minētos pakalpojumus, ne arī tad, kad tiek organizēti projektu konkursi tādas darbības veikšanai Itālijā.

(27) Šā lēmuma pamatā ir juridiskā un faktiskā situācija no 2009. gada jūlija līdz oktobrim, kas atspoguļota Itālijas Republikas iesniegtajā informācijā. Lēmumu var pārskatīt, ja būtiskas izmaiņas juridiskajā vai faktiskajā situācijā norādīs uz to, ka nosacījumi Direktīvas 2004/17/EK 30. panta 1. punkta piemērošanai vairs netiek ievēroti,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Direktīva 2004/17/EK neattiecas uz līgumslēdzēju piešķirtiem līgumiem, kas paredzēti, lai dotu tiesības Itālijā sniegt šādus pakalpojumus:

a) iedzīvotāju noguldījumu pieņemšana ar norēķinu kontu starpniecību;

b) aizdevumu izsniegšana banku un akreditētu finanšu starpnieku vārdā;

c) ieguldījumu pakalpojumi un darbības;

d) maksājumu un naudas pārvedumu pakalpojumi.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Itālijas Republikai.

Briselē, 2010. gada 5. janvārī

Komisijas vārdā –
Komisijas loceklis
Charlie McCREEVY